

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ;

Κατά πληροφορίες, το ΕΕΤΗΔΕ (άρθρο 53 Ν.4021/2011), ή όπως αναγνωρίζεται στην καθομιλουμένη ως «χαράτσι», με την απόφαση 293/2014 κρίθηκε από το Δ΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου ως αντισυνταγματικό και αντίθετο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Σε αντίθεση με την κρίση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.τ.Ε.1972/2012), με την οποία είχε γίνει δεκτή η συνταγματική ανοχή του ΕΕΤΗΔΕ (έκτακτο ειδικό τέλος ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών), με μόνο περιορισμό την αντίθετη στο Σύνταγμα διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος από τους παρόχους αυτού, το Δ΄ Τμήμα του Αρείου Πάγου (με πλειοψηφία 3 υπέρ και 2 κατά) τάχθηκε, με την με αριθμό 293/2014 απόφασή του, υπέρ της άποψης ότι το ΕΕΤΗΔΕ παραβιάζει ουσιώδη συνταγματικά δικαιώματα.

Κατά τη στάθμιση εξυπηρετούμενου σκοπού και χρησιμοποιούμενου μέσου, σε εφαρμογή της συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 25 Σ.), το Σ.τ.Ε. κατέληξε στην κρίση του για συνταγματική ανοχή, λόγω κυρίως του προσωρινού χαρακτήρα του μέτρου, σε συνδυασμό με τον σκοπό εθνικού επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος που αυτό καλείτο να εξυπηρετήσει (κάλυψη δημοσιονομικών αναγκών για την επιβίωση της κρατικής υπόστασης και την αποκατάσταση της τρωθείσας εθνικής κυριαρχίας).

Με βάση πληροφορίες που μόλις διαρρέυσαν στον Τύπο, το Δ΄ τμήμα του Αρείου Πάγου καταρχήν συμφώνησε με το Σ.τ.Ε. ότι το ΕΕΤΗΔΕ δεν είναι τέλος, όπως αναποτελεσματικά επιχείρησε να υποστηρίξει το Ελληνικό Δημόσιο στην οικεία δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά φόρος. Όμως, διαφώνησε με το αυτό, κρίνοντας ότι η θέσπιση του «χαρατσιού» παραβιάζει σωρεία ατομικών δικαιωμάτων, όπως αυτά προστατεύονται στο Σύνταγμα και το Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόσκολο της ΕΣΔΑ. Και κυρίως, πλήττει την κυρίαρχη αντικειμενική αρχή και ταυτόχρονα ατομικό δικαίωμα που αποτελεί τον θεμελιώδη λίθο του Συντάγματος και της κρατικά οργανωμένης κοινωνίας: την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Σε αυτό το πλαίσιο, φαίνεται να κρίθηκε περαιτέρω από τον Α.Π. ότι για την επιβολή του ΕΕΤΗΔΕ, λήφθηκαν από τον φορολογικό νομοθέτη υπόψη μόνο αντικειμενικά κριτήρια και δεν λαμβάνεται υπόψη η φοροδοτική ικανότητα των βαρυνόμενων προσώπων, υπό το ειδικότερο πρίσμα της ιδιαίτερας δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας των τελευταίων ετών, (ιδίως, συνεχής μειώσεων μισθών και συντάξεων, ανεργία). Όπως φαίνεται να επισημαίνουν οι δικαστές του Αρείου Πάγου, οι ως άνω γενικότερες επιβαρύνσεις έχουν ως αποτέλεσμα να θίγεται η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των πολιτών καθώς και το επίπεδο της αξιοπρεπούς διαβίωσής τους.

Οι συνταγματικές διατάξεις, στις οποίες φαίνεται να αναφέρεται η απόφαση 293/2014 είναι οι ακόλουθες:

- Το άρθρο 2, με το οποίο προστατεύεται η αξία του ανθρώπου ως πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας,
- Το άρθρο 4, με το οποίο ορίζεται ότι οι Έλληνες δικαιούνται να συνεισφέρουν στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις τους,
- Το άρθρο 17, με το οποίο προστατεύεται η ιδιοκτησία του ανθρώπου σε συνδυασμό και με το άρθρο 1 παρ 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ που προβλέπει επίσης σεβασμό της περιουσίας του ανθρώπου,
- Το άρθρο 21, με το οποίο προστατεύεται η οικογένεια,
- Το άρθρο 78, με το οποίο προβλέπεται ότι κανείς φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο.

Η εν λόγω απόφαση θα παραπεμφθεί προς κρίση στην Ολομέλεια του Αρείου Πάγου και αν τελικά υπάρξει διχογνωμία μεταξύ των δύο ανώτατων δικαστηρίων θα κληθεί το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί του θέματος.

Το ερώτημα που παραμένει είναι τι θα γίνει με το «χαράτσι» που έχει ήδη πληρωθεί. Δεν πρέπει να ξεχνάμε αφενός ότι το «χαράτσι» στήριξε σε μεγάλο βαθμό τη δημοσιονομική επιβίωση της χώρας κατά τα τελευταία τρία χρόνια και αφετέρου ότι κατά το λεξικό του Κριαρά: *«Χαράτσι το, ους. 1. (ιστ.) ο κεφαλικός φόρος των μη μουσουλμάνων υπηκόων της οθωμανικής αυτοκρατορίας. 2. (μεταφ.) βαριά αναγκαστική εισφορά, φορολογία, πρόστιμο. [αραβοτουρκ. harac, πιθ. Αντιδ. <ελλην. Χαραγή ή χορηγία/]>»*.

Η ανωτέρω ισορροπία, η οποία μοιάζει να δοκιμάζεται σκληρά τα τελευταία χρόνια, συνιστά και την ουσία της κοινωνικής συνοχής και της δημοκρατίας, όπως αυτές καθημερινά εφαρμόζονται και δοκιμάζονται.

Το Δ.Φ.Ν. παρακολουθεί από πολύ κοντά όλα τα ζητήματα που έχουν τεθεί από την θέσπιση και εφαρμογή του ΕΕΤΗΔΕ, με σωρεία δημοσιεύσεων, αναλύσεων, επιστημονικών μελετών και νομολογιακών σχολιασμών. Για τον λόγο αυτό και προκειμένου να έχετε πάντα τεκμηριωμένη επιστημονική άποψη για τη φορολογία και να μην περιορίζεστε στην αναπαραγωγή αστήρικτων πληροφοριών, εγγραφείτε σήμερα συνδρομητές του Δ.Φ.Ν. (www.dfn.gr).

Άσπα Μάλλιου